info@payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح ایران

پیام آشنا

شماره ۲۲۳۴
سه شنبه / ۲۷ تیر / ۱۴۰۲
۲۹ / ذوالحجه / ۱۴۴۴
18 / July /2023

صاحب امتیاز موسسه همگانان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری - سردبیر: بهاره حیدری
نشانی: کرج، بلوار هاتون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان رسمی دادگستری
تلفن: ۸ خط ۲۲۵۲۲۴۲۴-۲۲۵۲۲۴۲۳ - دفتر فکس: ۲۲۵۲۰۱۰۱
امتیاز: طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۵۸۸/۲۴
چاپ: کارگر

امروز با حافظ

در گلستانِ اِرم دوش چو از لطف هوا
زلف‌سنبل به نسیم‌سحری می‌آشفت
گفتم ای مَسنَدِ جم، جامِ جهان‌بینت کو
گفتَ افسوس که آن دولتِ بیدار بخُفت

حافظ

پرآرای بحر بی‌پایان ز جود
پیکران موجی
که خلقی تشنه‌لب مردند بر
اطراف ساحل‌ها

جامی

اوقات شرعی فردا

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۳:۲۲	۰۵:۰۳	۱۲:۱۲	۱۹:۲۰	۱۹:۴۱

قدر زمان حال را بدانید که گذشته هرگز برنمی‌گردد و آینده شاید نیاید...

گالیله

گزارش روز

افزایش ۵ برابری نرخ فروشنست در برخی شهرهای ایران

نتایج یک پژوهش نشان می‌دهد «بر اثر آب آبیاری در روستایی که در باره ۲۵ سال اخیر نسبت به دو دهه قبل از آن بیش از ۵ برابر افزایش داشته و نرخ فروشنست زمین در برخی شهرها مانند اصفهان دارای بیشترین شده است»

به گزارش پیام آشنا به نقل از زاهنا از نخستین گزارش‌های فروشنست زمین که در سامانه‌های ایران مطرح شده از دیک به ۱۷ سال می‌گذرد اول آن روان تاکنون گزارش‌های متعددی در حوزه فروچالها و فروشنست‌های زمین در قسمی اقتباط ایران مطرح شده است در سال ۱۳۸۵ گزارشی در مورد فروچاله در افشنست کبودلنگ همدان «با حضور اعدادی از مردم منتشر شد که شگفت آعداد رویدادی را در اگیخت هر چند هم فروچاله و هم فروشنست هر دو از عوارض جدی و پیامخ طبیعی زمین به بحران بی‌آبی و بسیار خطر زا اشتهاشده اند اما برای در کمپیچ و تفکیک این دو از یکدیگر بهتر است تا اینتا تفریق فنیق از این دو عارضه ارایه کرد از نظر علمی فروچالها حفره‌هایی هستند که در سطح زمین‌های لغکی و یا دیگر سنگ‌های انحلال‌پذیر به وجود می‌آیند. از دیدگاه زمین‌شناسی مهندسی، فروچالها فرورفتگی سطح زمین در اشکال بیضی و کروی دارای دیواره‌های باشیب شدید در ابعاد به طول متوسط ۳ تا ۱۰ متر است که در اثر گسیختگی لایه‌های سطحی ایجاد می‌شود. به طور معمول این فروچالها در سنگ‌های کربناته (لغک و سنگ گچ) شکل گرفته و شناسایی آن‌ها به دلیل این‌که قبل رؤیت نیستند، کار بسیار سختی است. عوامل طبیعی و انسانی مختلفی هم در ایجاد این پدیده نقش مؤثری دارند و فروچالها که به لغستگی وی به تدریج در طی زمان گسترش می‌یابند، شاید همانند سایر مخاطرات طبیعی نظیر سیل و زلزله، خسارت‌های ناگهانی و فاجعه‌بار نداشته باشند، بااین وجود به طور معمول خسارت‌های ثانی از وقوع فروچالها زمینه‌ساز در روستا و مخرب هستند در پدیده فروچاله نیاز به این است که حفره‌ای در روستا بیش از حد یعنی حفره به سمت زمین رشد کند که معمولا با ترکهای عمیق در سطح زمین همراه است و حتی ممکن است پدیده فروچاله با عیوب یک استان، سطح زمین را به یک باره رو دارد. وقتی پدیده فروچاله در مناطق کارستیک (مناطقی که دارای خودرگی و انحلال پذیری بالا هستند) رخ می‌دهد، ممکن است با فرو رفتن فروشنست‌های در ایران است این ترک عظیم که نشانه‌های واضح از اختلاف آبهای روستایی است، دوسیر خود تأسیسات رفاهی و حتی احتمالا تأسیسات مربوط به برق و آب و گاز راهم به مخاطره می‌اندازد. در این منطقه از کاشان با وجود روی چنین خطر روزگاری برای زیست اجتماعی، همچنان محصولات کشاورزی مانند هندوانه، طالبی، خیار، خربزه، بادمجان و فواق صیفی جات «ترک پهن» کشت می‌شود که حداکثر تجکیر آبی از گیاه را مقتنه و برای به بار نشستن به آب زیادی نیاز دارند که آب این منطقه از این روستا تأمین می‌شود و در واقع، آثار آن به وضوح دیده می‌شود. لازم به ذکر است مشتی که مجبار فروشنست شناخت به دلیل اراکه‌ویدری و فقدر دگی خاک و عدم نفوذ آب به داخل خاک، حاصلخیزی خود را از دست می‌دهد و خاکی که اجازه نفوذ آب را نداشته، عملا از نشست رفته است پدیده فروشنست و فروشنست زمین، وقوع نشست در محدوده‌های رو گر سال یک نشست بوده که اغلب یک‌جا رخ نشست ولی گاهی شکاف‌های طولانی در اثر نشست عمیق رخ داده است. به وجودمی آید. فروشنست عمومی نشتنها به دلیل مصرف اضافی آب و یا به بیان بهتر، برداشت بی‌رویه از منابع آبی صورت می‌گیرد بنابراین چنانچه بیایین رفتن سطح آب زیرزمینی به وجود آمده متوقف شود، وقوع پدیده فروشنست زمین نیز به تبع آن متوقف خواهد شد.

خطرناک‌ترین پدیده چیست؟

بهتر است تا برای درک خطر فروشنست و فروچاله با یک مثال پیش برویم. یکی از اصطلاحاتی که در بین جوانان و شهروندان و به ویژه متخصصان پستانداران رواج بسیار رواج دارد در مورد خلیج فارس است. به گفته این افراد، شاید و بعید رهر چیزی را که در مورد یک دلنگ شنیدید، کاملا درست است. این که یک دلنگ با یک ضربه گاو را ارزیابی در آورد، به اندازه ۴ یا ۵ متر، به صورت درجا جهشی انجام داد و دیگر دیده نشد و... همه این موارد درست است.

چنین رؤیتی را می‌توان با تاکیدی چندباره در مورد فروچالها و فروشنست‌ها به کار برد اما از آن جا که پدیده‌های طبیعی در اغلب بسیار بزرگ و به تدریج رخ می‌دهند، ممکن است برای عموم چنان جذبی به نظر نرسد. تاهم‌این خطر در رابطه با فروشنست مربوط به فروشنست ۷۶ کیلومتری در کاشان است.

(دونه سنگ‌های کربناته (قبیل لغک یا سنگ گچ) است) اما در دیدی بی‌است واگر در مناطقی باشیم که سنگ‌های لغکی در زیر نشست پدیده فروچاله شکل گیرد. چنین شرایطی در حوالی عابر علیصدر استان همدان و بخش کوه‌دلنگ اتفاق افتاد در پدیده فروچاله بحلو حتم نیاز به بررسی سقف یک حفره زیرزمینی است و روی سطح زمین نیز به صورت واضح قابل رؤیت است در صورتی که در پدیده فروشنست زمین وسعت یک نشست درگیر می‌شود و در واقع، آثار آن به وضوح دیده نمی‌شود. لازم به ذکر است مشتی که مجبار فروشنست شناخت به دلیل اراکه‌ویدری و فقدر دگی خاک و عدم نفوذ آب به داخل خاک، حاصلخیزی خود را از دست می‌دهد و خاکی که اجازه نفوذ آب را نداشته، عملا از نشست رفته است پدیده فروشنست زمین، وقوع نشست در محدوده‌های رو گر سال یک نشست بوده که اغلب یک‌جا رخ نشست. تاهم‌این خطر در رابطه با فروشنست مربوط به فروشنست ۷۶ کیلومتری در کاشان است.

این ترک که از دیکی طلعه‌آباد شروع می‌شود به نظر می‌رسد که یکی از بزرگ‌ترین فروشنست‌های ایران است. این ترک عظیم که نشانه‌های واضح از اختلاف آبهای روستایی است، دوسیر خود تأسیسات رفاهی و حتی احتمالا تأسیسات مربوط به برق و آب و گاز راهم به مخاطره می‌اندازد. در این منطقه از کاشان با وجود روی چنین خطر روگرای برای زیست اجتماعی، همچنان محصولات کشاورزی مانند هندوانه، طالبی، خیار، خربزه، بادمجان و فواق صیفی جات «ترک پهن» کشت می‌شود که حداکثر تجکیر آبی از گیاه را مقتنه و برای به بار نشستن به آب زیادی نیاز دارند که این آب از چاه‌های عمیق تأمین می‌شود. آثار فروشنست در این شهر و سایر شهرهای درگیر رفع شود شهر کاشان هم در حلی فروشنست‌های متعدد با تجربه کرده است که دومین شهر زیر جمعیت استان اصفهان بوده و روه‌دهاد زیادی از افراد در شهرهای زدیک مانند اطهر، یادرود، آران و بیدگل، اراق و حتی قم هم برای کار و تجارت به این شهر در حال رفت آمد هست.

وضعیت فروشنست به حدی جدی است که اکنون تنها استان فارغ از فروشنست کشور استان گیلان است و حتی دوستان و یاران مازندران و گلستان هم با این پدیده دست و پنجه نرم می‌کنند. اما رتبه‌ها فرا رابطه تا یک سوم جمعیت شهرهای مواجه با فروشنست به دراکری امن مهاجرت کنندظم جمعیتی کشور مورد مخاطره قرار می‌گیرد.

به استناد تحقیقات «ابی بیطالبی» عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی «بر اثر افت آبهای زیر روستایی» در باره ۲۵ سال اخیر نسبت به دو دهه قبل از آن زمین را در اثر افزایش داشته و نرخ فروشنست زمین در شهری مانند اصفهان ۵ برابر بیشتر شده است. تجربه این تحقیق حاکی است: «بیشتر زمین سایر دو صورت لغفه وضع موجود، هرگز آبخوان‌ها» تقتی از تکمیل فرایند فروشنست زمین است که در این صورت، کشور برای همیشه از احیای چرخه آبهای زیرزمیی و تامین آب بخش کشاورزی ارابن محل، محروم خواهد شد. کارشناسان، تکشکسالی طولانی مدت، رنقشت بی‌رویه آب از سدهای زیرزمیی و همچنین خلف جریان آب رودخانه رایدهرود دل شهر، را اثر عوامل می‌داند که سبب وقوع وشدت گرفتن فروشنست زمین در این شهر شده است. بر اساس آمار و اطلاعات سازمان زمین شناسی اصفهان، در سال ۱۳۹۵ فقط ۲درصد از مساحت این استان با فروشنست زمین درگیر بوده، در حالی که بر اساس نتایج آخرین مطالعات اکنون حدود ۱۰ هزار کیلومتر مربع یعنی ۱۰ درصد از مساحت اصفهان، در شرایط خطرناک فروشنست قرار گرفته است. معاون عمرانی استانداری اصفهان نیز در این زمینه گفته است: اگر چه فروشنست زمین در اصفهان بسیار زیاد است، اما نباید به اصفهان هراسی هم مجرّد شود. «جهان رایلیان» با اشاره به اینکه فروشنست زمین در سایان گذشته رو فی پیوسته است و قابل انکار نیست، اضافه کرد: «با "جی پی اس" و مانیتور نقاط مختلف اصفهان بدنبال شناسایی محلات در معرض خطر فروشنست هستیم و طبق آن باید طراحی‌های لازم را برای رفع این بحران صورت دهیم. وی تنها راه حل فروشنست بسیار پُرهزینه بوده و به مرحله حل نیز رسیده است